

Noć knjige, koja je nastala povodom Svjetskog dana knjige i autorskih prava (23. travnja) i Dana hrvatske knjige (22. travnja) i ove će godine, jedanaesti put zaredom, biti obilježena i popraćena s više od 1200 programa i akcija u čak 250 gradova diljem Hrvatske.

Zahvaljujući mnogobrojnim piscima, pripovjedačima, glumcima, slikarima i drugim zanimljivim kreativcima kao i vrijednim, domišljatim organizatorima *Noći knjige*, od 22. do 25. travnja, moći ćemo uživati u svetkovanju slobode i čitanja. Jer upravo je sloboda tema ovogodišnje *Noći knjige* – *Knjiga kao prostor slobode!*

Zato će se dionici ovogodišnje *Noći knjige* uglavnom baviti temom slobode s naglaskom na pitanja cenzure, autocenzure, kritičkog mišljenja i pjesničke slobode. Nažalost, i dan-danas nije rijetkost da su ljudi u svojim državama, vjerskim ili nekim drugim zajednicama, ustanovama, radnom okruženju pa čak i u vlastitim obiteljima lišeni temeljne ljudske potrebe – slobode govora.

“Bez slobode si niko, bez slobode si ništa... bez nje čovek mre” poručuju nam Partibrejkersi iz 20. stoljeća u omiljenoj pjesmi buntovne mladeži. Svi jednako streme slobodi bez obzira iz kojega vremena dolazili. Sjetimo se zato i znamenitog pisca 17. stoljeća Ivana Gundulića i njegove *Himne slobodi*:

*O lijepa, o draga, o slatka slobodo,
dar u kôj sva blaga višnji nam Bog je dô,
uzroče istini od naše sve slave,
uresu jedini od ove Dubrave,
sva srebra, sva zlata, svi ljudcki životi
ne mogu bit plata tvôj čistoj lipoti!*

Kad je u pitanju *licentia poetica* ne može se mimoći tužni podsjetnik mračne strane ljudskog roda – *Indeks zabranjenih knjiga* (*Index Librorum Prohibitorum*), Orwelova 1984. ili Bradburyjev *Fahrenheit 451*.

Jer: Duboka je mržnja koja u prostačkim srcima plamti prema svemu što je lijepo.

Na mramornim liticama, Ernst Jünger

Knjiga će u ove drage nam i rijetke dane posvećene slobodi i čitanju, kojih bi – da su vremena nešto bolja, trebalo biti daleko više, zauzeti svoje zasluženno mjesto i biti “rado viđen gost” čak i na pomalo neobičnim mjestima: šumi, voćnjaku, pivovari, zatvoru, trajektu, kafiću, vlaku, dvorcu i mnogim drugim mjestima, koja osmisliti može samo zaigrana ljudska mašta. Ove je godine zaštitno lice *Noći knjige* – suvremeni lakrdijaš Perica kojega je utjelovio glumac Igor Baksa. Ovaj upečatljivi lik ovogodišnje *Noći knjige* podsjeća na vragolastog sajamskog srednjovjekovnog lakrdijaša s neke ulične ceremonije, proštenja ili pokladnih igara dok izvodi svoju vratolomnu lakrdiju na opće oduševljenje okupljenog puka.

Pučki kazališni izričaji bili su inspiracija i Molièreu kojemu je ove godine posvećen dio programa *Noći knjige* i to povodom 400. obljetnice rođenja ovog velikog francuskog književnika. Osim Molièreu, ove se godine obilježava i 100. obljetnica rođenja jedne od najvećih hrvatskih književnica Vesne Parun.

*i gledali su nekuda u daljinu
ljubomorni na slobodu
visoko raskriljenih ptica,
što su odabrale pustoću vidika
i odrekle se ljupke doline
koje se oni nisu mogli odreći.*

Ropstvo, Vesna Parun

I ove se godine nastavlja akcija *Knjiga svima i svuda* s prigodnim akcijskim popustima u trajanju od 23. do 30. travnja 2022. što je dobra prilika za nabaviti željene naslove i obogatiti svoju kućnu biblioteku.

U *Noći knjige* u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, već tradicionalno, objavljuju se najnoviji rezultati istraživanja o čitanosti i kupovini knjiga u Republici Hrvatskoj.

A sada vas *Noć knjige* pita: Jeste li u proteklih godinu dana pročitali knjigu? I još nešto: Možete li navesti knjige iz vašeg čitateljskog opusa koje su vas osnažile, dale vam vjetar u leđa, proširile vidike i kojih se uvijek rado prisjetite čak i nakon više godina?

Ako to još niste, svakako ovih dana posjetite mrežne stranice “eskimske noći knjige”, informirajte se o programu te iz bogate ponude zanimljivih sadržaja slobodno izaberite nešto za sebe i svoju slobodu.

